

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets KC Warffum

projectnummer: 502.13.50.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets kindcentrum Warffum

Datum: 30-09-2020

Inleiding

KADER

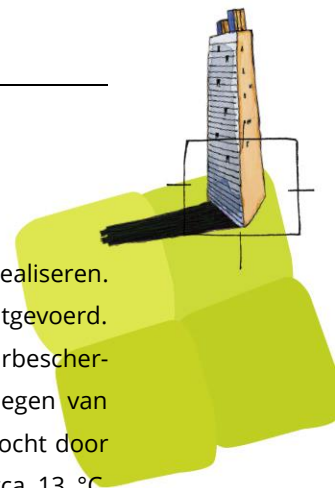
De initiatiefnemer is voornemens om aan de zuidzijde van Warffum een kindcentrum te realiseren. Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 3 september 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: bewolkt, circa 13 °C, droog en een matige wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen aan de zuidzijde en in de bebouwde kom van Warffum (figuur 1). Het projectgebied bestaat uit twee graslanden met aan de westzijde de straat De Volle Handt. Aan de noord-, oost- en zuidzijde van het projectgebied ligt een watergang. Ten zuiden van het projectgebied ligt de ijsbaan van het dorp. De Westerhoffstraat die in het midden van het projectgebied ligt, wordt bij uitvoering van het plan verwijderd. Bebouwing en opgaande beplanting is niet aanwezig op de percelen.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een kindcentrum, de aanleg van parkeerplaatsen, een plein, een voetpad en groenvoorzieningen rondom de te realiseren bebouwing. De watergang rondom het projectgebied blijft behouden. Verder wordt voor het plan deels vegetatie verwijderd en wordt grond vergraven.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het projectgebied (rood). (Bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl.)

Foto's 1 en 2. Impressie van het projectgebied op 3 september 2020. Links het aanzicht op de noordzijde van het projectgebied vanuit het noordoosten. Rechts het aanzicht op de zuidoostzijde van het projectgebied vanaf de zuidzijde van De Volle Handt.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb artikel 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb artikel 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) (© NDFF 29 september 2020 10:24:56) blijkt dat in de directe omgeving van het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen met name vogels met jaarrond beschermde nesten en zoogdieren.

In de grasvelden zijn een aantal algemene gras- en kruidensoorten aanwezig, zoals rode klaver, paardenbloem, smalle weegbree en Engels raaigras. Vegetatie in de slootkanten bestaat uit groot hoefblad, akkerdistel, ridderzuring, grote brandnetel en in de watergang voornamelijk riet. Deze waargenomen soorten duiden op een voedselrijke bodem. Uit de omgeving van het perceel zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF). Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en zijn gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop, gelet op de voedselrijkdom, ook niet in het projectgebied te verwachten.

In het projectgebied is geen bebouwing aanwezig met geschikte ruimtes voor vogels met jaarrond beschermde nesten om een nest in te bouwen, zoals huismus of gierzwaluw. Verder zijn geen bomen aanwezig waarin nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd of sperwer, kunnen zitten.

Het projectgebied vormt mogelijk wel een onderdeel van het foerageergebied van een soort als buizerd. In de watergang rondom het projectgebied kan een algemene watervogelsoort als wilde eend tot broeden komen. De nesten van wilde eend en andere algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

In de directe omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van een aantal vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). Bebouwing met ruimtes die geschikt zijn voor vleermuizen is niet in het projectgebied aanwezig. Bomen met scheuren, spleten of holtes die geschikt zijn voor vleermuizen zijn verder ook niet aanwezig, waardoor vleermuisverblijfplaatsen in het projectgebied kunnen worden uitgesloten. Bomenrijen of doorlopende, brede watergangen die mogelijk onderdeel zijn van een vliegroute, zijn niet aanwezig in het projectgebied. Wel zijn de graslanden, de groene randen rondom het projectgebied en de watergang geschikt als foerageergebied voor enkele algemene vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

In de groenstroken in het projectgebied kunnen enkele algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en huisspitsmuis (NDFF) voorkomen. Voor deze te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Uit de omgeving zijn de niet-vrijgestelde soorten steenmarter en waterspitsmuis bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van steenmarter aangetroffen. In het projectgebied is ook geen bebouwing of houtstapels aanwezig die geschikt zijn voor steenmarter als verblijfplaats. Hooguit kan de steenmarter af en toe foerageren in het projectgebied, al vormt het projectgebied door de openheid geen hoogwaardig foerageergebied. Voor waterspitsmuis ontbreekt geschikt leefgebied in het projectgebied en in de directe omgeving. Weliswaar zijn met riet begroeide watergangen aanwezig in en om het projectgebied, maar het gaat om smalle watergangen zonder overjarige ruigtevegetatie. Deze watergangen zijn niet jaarrond geschikt voor waterspitsmuis door het intensieve beheer, waarbij meerdere malen per jaar de oeverbegroeiing wordt gemaaid.

De randen van de percelen vormen mogelijk geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibie-soorten zoals gewone pad en bruine kikker. Verder is de watergang geschikt als voortplantingswater voor deze soorten. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Waarnemingen van beschermde niet-vrijgestelde amfibieën zijn niet bekend vanuit de omgeving van het projectgebied (NDFF). Geschikt voortplantingswater en/of landbiotoop is ook niet aanwezig in het projectgebied. Niet-vrijgestelde soorten zijn door het ontbreken van waarnemingen en geschikt biotoop dan ook niet te verwachten in het projectgebied.

Beschermde soorten uit de soortengroepen ongewervelden, vissen en reptielen zijn niet bekend vanuit de omgeving van het projectgebied (NDFF) en zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen jaarrond beschermde nesten van vogels of vleermuisverblijfplaatsen verloren.

Het projectgebied zal in de nieuwe situatie veranderen als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten zoals buizerd en voor vleermuizen en steenmarter, maar zal niet ongeschikt worden. In de omgeving is daarnaast voldoende alternatief en bovendien hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen, steenmarter en vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van de meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de overige soort(groep)en kunnen negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van een externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsvisie 2019 en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2019. Van belang is dat de provincie geen externe werking kent voor het NNN.

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en weidevogel- en akkervogelleefgebieden.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt op een afstand van circa 4,3 km ten zuiden van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op een afstand van circa 4,3 km ten noorden van het projectgebied. Verder ligt het dichtstbijzijnde Natuur buiten NNN-gebied op circa 300 meter ten zuiden van het projectgebied. Het projectgebied ligt verder op 700 m ten zuiden van een gebied dat is aangewezen als akkervogelleefgebied.

TOETSING

Het projectgebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Het perceel is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten. Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, akkervogelleefgebied en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Voor een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wnb is op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 3 september 2020) en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing voor de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

Met betrekking tot de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient wel rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb nodig is voor uitvoering van het plan. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.